

מ"י 56124/07/19 - משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף - חיפה נגד מוחמד ח'טיב

בית משפט השלום בחיפה

מ"י 56124-07-19 משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף - חיפה נ' ח'טיב

בפני	כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב
מבקשת	משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף - חיפה
נגד	
המשיב	מוחמד ח'טיב

החלטה

לפני בקשה לחידוש התנאים המגבילים שהוטלו על המשיב.

רקע והליכים בתיק:

בתאריך 22.7.19 נעצר המשיב בחשד לביצוע עבירת רצח של חסר ישע, פציעה וחבלה זדונית, חבלה לחסר ישע על ידי אחראי, והתעללות בחסר ישע. מעצרו של המשיב הוארך מעת לעת עד שבתאריך 7.8.19 שוחרר המשיב, במסגר הערר, בתנאים מגבילים שונים, אשר תוקפם נקבע עד ליום 28.8.19.

בתאריך 28.8.19, הוגשה בקשה להאריך את תנאי השחרור, ולאחר דיון בבקשה בוטלו מרבית התנאים, למעט איסור כניסה למעון "רמת חיפה" שהוארך ב- 30 יום, איסור יצירת קשר עם העדים שתוקפו הוארך ב- 30 יום וערבויות להבטחת התייצבות המשיב להמשך חקירה.

בתאריך 1.9.19, בהסכמת הצדדים, נקבעו למשיב תנאי שחרור למשך 180 יום החל מיום 30/8/19 שכללו, הפקדת דרכון, צו עיכוב יציאה מן הארץ, איסור להיכנס למעון "רמות חיפה", איסור עבודה במחיצת חסרי ישע איסור יצירת קשר עם המעורבים בתיק למעט בני משפחה, וכן ערבויות להבטחת התייצבות להמשך חקירה.

בתאריך 3.3.20, ולאחר שהוצג אישור תובע, הוארכו תנאי השחרור ב- 60 ימים נוספים, החל ממועד מתן ההחלטה.

בתאריך 23.8.20 התקיים דיון בבקשה לחידוש התנאים המגבילים, לאחר שהתנאים המקוריים פקעו בתאריך 3.5.20. המבקשת טענה כי חל שינוי בנסיבות לאור השלמות חקירה שבוצעו, אשר מצדיק את הטלת התנאים המגבילים מחדש.

בית משפט השלום דחה את הבקשה.

על החלטה זו הוגש ערר לבית המשפט המחוזי, אשר התקבל באופן חלקי, ובית המשפט המחוזי חידש חלק מתנאי השחרור למשך 90 יום, אשר כללו: עיכוב יציאה מן הארץ והפקדת דרכון, איסור עבודה במחיצת חסרי ישע וכן ערבות

כספית.

בתאריך 19.11.20 הוגשה בקשה לחידוש התנאים המגבילים, והדין נקבע בפניי לתאריך 23.11.20.

התנאים המגבילים שנקבעו בהחלטה של בית המשפט המחוזי פקעו בתאריך 20.11.20.

טענות הצדדים:

המבקשת טענה כי בתקופת ההארכה התקבלו חוות דעת סופיות שבעקבותם ביקש הפרקליט המלווה ביצוע השלמות חקירה נוספות, אשר אמורות להתבצע בתקופה הקרובה, או אז הפרקליטות תגיע להחלטה באשר להמשך הטיפול בתיק.

המבקשת טענה כי הבקשה היא על דעת הפרקליט המלווה, אך לא הציגה אישור להגשת הבקשה הנוכחית.

לשאלת בית המשפט, הבהירה המבקשת, כי לטענתה חל שינוי מהותי בנסיבות המוצאות ביטוי בהבהרה שניתנה לחוות הדעת על ידי המומחה מהמכון לרפואה משפטית, ואשר בעקבות אותה הבהרה התבקשו השלמות נוספות.

לשאלה מדוע הבקשה לא הוגשה במועד אשר מאפשרת קיום דיון בתוך תקופת הארכה שניתנה על ידי בית המשפט, נטען כי ההשלמות מטעם הפרקליטות התקבלו רק בתאריך 22.11.20, הגם שהבקשה הוגשה בתאריך 19.11.20, יום חמישי, כך שלא ניתן היה לקיים דיון בתוך התקופה.

המשיב טען כי המבקשת לא הצליחה להצביע על מקור משפטי מכוחו ניתן להגיש בקשה שנייה לחידוש התנאים לאחר פקיעתם. בנוסף נטען כי ההתפתחות הנטענת אינה מהווה אותו שינוי מהותי הנדרש כדי לחסות תחת החריג שהותיר בית המשפט העליון לחידוש תנאי השחרור, לאחר פקיעתם.

דין והכרעה:

סמכות בית המשפט או הקצין הממונה להטיל ערובה על חשוד, שטרם הוגש נגדו כתב אישום, ולהתנות את שחרורו ממעצר בתנאים נוספים נקבעה בסעיפים 42,44 ו-48 לחוק המעצרים, כאשר סעיף 58 קובע את תוקפם של התנאים והערבויות שהוטלו.

הכלל הוא, כי התנאים והערבויות פוקעים במידה ולא הוגש נגד החשוד כתב אישום תוך 180 יום. סעיף 58 לחוק המעצרים קובע מנגנון המאפשר למדינה לבקש הארכה של הערבויות והתנאים בתוך תקופת הערבות, אשר לפיו הארכה ראשונה של 180 יום היא באישור התובע והארכה אחת נוספת של 90 יום היא באישור היועמ"ש.

החוק אינו מסדיר אפשרות של חידוש הערבויות והתנאים לאחר שאלה פקעו. בית המשפט העליון חזר וקבע במספר החלטות כי ההסדר בנוגע להארכת ערבויות ותנאי השחרור הוא ייחודי, וכי במידה ולא ניתנה החלטה להאריך אותם, הם פוקעים מאליהם ולא ניתן עוד לחדשם.

הטלת תנאי מגביל מהווה פגיעה קשה בזכות היסוד לחופש התנועה וחופש העיסוק ויש להטיל מגבלה שכזו מכוח הוראה מפורשת בחוק.

ראה לעניין זה בש"פ 962/01 רבינוביץ נ' מדינת ישראל, פד"י נח(3), 529, 535:

"בסעיף 58(א) לחוק קבע המחוקק את האיזונים הנראים לו כראויים בין הגבלת החירות והחופש האישי של חשוד לבין הצורך באכיפת חוק ובקיום הליכים תקינים. הסמכות לקבוע תנאי ערובה היא סמכות הכוללת גם הגבלה על חופש התנועה של חשוד, גם סמכות לפגוע בזכותו החוקתית לצאת מן הארץ, ובדרך-כלל גם פגיעות נוספות הנוגעות לזכויותיו הקנייניות. בהטלת מגבלות כגון אלה על חירויות הפרט, אין לפעול אלא על-פי ההסמכה המפורשת של המחוקק. האפשרות של בית-המשפט לפעול מכוח "סמכותו הטבועה" היא מצומצמת רק לאותם מקרים שבהם עולה הסמכות בקנה אחד עם הוראות החוק, וכאשר היא מתחייבת מתפקידו של בית-המשפט בבואו לתת תוקף לתכלית החקיקתית."

בית המשפט העליון הכיר באפשרות לחידוש הערבויות והתנאים במקרים חריגים, כאשר במקרה בו מדובר בחקירה תלויה ועומדת ישנו צורך היא המבקשת תצביע על התפתחות חדשה בחקירה שהיא בגדר שינוי נסיבות.

ראה לעניין זה בש"פ 962/01 רבינוביץ נ' מדינת ישראל ובש"פ 4586/06 ניסים חלילו נ' מדינת ישראל (22.8.06):

"לעומת זאת, לגבי הארכת תוקפם של ערובות ותנאים מגבילים שהוטלו על חשוד טרם הגשת כתב אישום קבע המחוקק הסדר ייחודי לפיו אם לא האריך בית המשפט את תוקפם של הערובות ותנאי השחרור הם פוקעים מאליהם, ומשפקעו אין בית המשפט רשאי להורות עוד על חידושם (ראו פרשת רבינוביץ, 534-535). כך אירע בפרשת רבינוביץ וכך אירע גם במקרה שלפנינו. בפרשת רבינוביץ העלתה המשיבה בקשה חלופית לחידוש הערובות ותנאי השחרור, להבדיל מהארכתם, בהתבסס על סמכותו הטבועה של בית המשפט לחדש ערובה לאחר פקיעתה. בהקשר זה ציין בית המשפט כי פירוש סעיף 58 לחוק המעצרים באופן המקנה לבית המשפט סמכות לחדש ערבויות לאחר שפקעו כדבר שבשגרה "מרוקנת את הוראת החוק מתוכן" ולא נעתר לה. עם זאת, הוסיף בית המשפט כי אין להוציא מכלל אפשרות "שינוי נסיבות שיש בו כדי להצדיק חידוש חקירה או עקב התפתחות חדשה בחקירה תלויה ועומדת, ניתן לבקש חידוש ערבויות אף כאשר מדובר באותה חקירה עצמה, ובתנאי שהבקשה לחידוש מבוססת על התפתחות חדשה שהיא בגדר שינוי נסיבות" (פרשת רבינוביץ, 535-536).

גישה זו מקובלת עלי." (ההדגשה לא במקור מ.פ.ב.).

בחודש יולי 2020 התקבלה חוות דעת נוספת של המומחה לכירורגיה אורטופדית, אותה מצא בית המשפט המחוזי כהתפתחות בחקירה המהווה שינוי בנסיבות, והורה על חידוש התנאים המגבילים למשך 90 יום.

בעקבות אותה חוות דעת מחודש יולי, התבקשה הבהרה של המכון לרפואה משפטית, אשר התקבלה כבר בתאריך 22.9.20.

מאז המועד שלעיל, לא הוצג בפניי כי בוצעו פעולות חקירה נוספות שמהוות התפתחות חקירתית.

המבקשת הפנתה לשיחה אותה ערכו בתאריך 9.11.20 פרקליטים המלווים את התיק עם המומחה מהמכון לרפואה משפטית, ולאחר השיחה הדברים הועלו על הכתב ואושרו על ידי המומחה בתאריך 12.11.20. לטענת המבקשת, בעקבות אותן הבהרות התבקשו פעולות חקירה נוספות. לאחר שעיינתי בפעולות החקירה המבוקשות, לא ברור מדוע הן התבקשו רק בתאריך 22.11.20, כאשר הם פועל יוצא של חוות דעת שהתקבלה בחודש יולי 2020, ואינן קשורות לשיחת ההבהרה שהתקיימה בחודש נובמבר 2020 עם המומחה מהמכון לרפואה משפטית.

המבקשת הגישה את הבקשה ביום חמישי, יום לפני פקיעת התנאים, כשמראש היא ביקשה את חידוש התנאים ולא את הארכתם מאחר וגם לה היה ברור כי לא ניתן לקיים דיון במעמד הצדדים בתוך תקופת הארכת התנאים.

המבקשת נכשלה להסביר מדוע היא התעכבה, בפעם השנייה, בהגשת הבקשה בתוך תקופת התנאים והערבויות, והטענה כי העיכוב נבע בשל המועד שבו הועברו אליה השלמות חדשות של הפרקליטות לא יכולה להישמע, נוכח העובדה כי ההשלמות הועברו רק בתאריך 22.11.20 והבקשה הוגשה בתאריך 19.11.20.

עם כל הכבוד, לא ניתן לומר כי מדובר בהתפתחות חקירתית שהיא בגדר שינוי נסיבות המצדיקה חידוש בפעם השנייה של התנאים המגבילים. שימוש בחריג שנקבע בפסיקה נועד למקרים חריגים ביותר, ולא שוכנעתי כי זהו המקרה שבפניי, הגם שמדובר בחשדות חמורות, בהם חשוד המשיב.

למבקשת ניתנה האפשרות להשלים את החקירה ולהחליט על הגשת כתב האישום תוך 90 יום, לאחר שבית המשפט חידש את התנאים. תקופה זו לא נוצלה כהלכה, ולא אוכל לקבל את הטענה כי חלה התפתחות חקירתית המהווה שינוי בנסיבות (בפעם השנייה), אליה התכוון בית המשפט העליון, עת שדן באפשרות החריגה לחדש תנאי שחרור, לאחר שפקעו, מכוח סמכות הטבועה של בית המשפט.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

המבקשת תתאם עם מזכירות בית המשפט את קבלת חוות הדעת שהועברו לעיוני.

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י' כסלו תשפ"א, 26 נובמבר 2020, בהעדר
הצדדים.